

Kinderen zijn kinderen, ook zonder papieren

Het is eenvoudig, zegt Ilse Derluyn, vluchtelingenkinderen opsluiten veroorzaakt psychische schade. Hoe kunnen ze zo zelf ooit verantwoordelijke burgers worden?

<p>Repatriëringscentrum 127 bis in Steenokkerzeel. pn</p>

Repatriëringscentrum 127 bis in Steenokkerzeel. © pn

De gezinsunits in Steenokkerzeel waar families worden opgesloten die hun repatriëring naar het land van herkomst afwachten, leiden tot heftige discussies (*DS 2 augustus*) (https://www.standaard.be/cnt/dmf20180801_03643876). Laten we even stilstaan bij één element van deze discussie, een uiterst belangrijk aspect ervan: de emotionele impact op kinderen die worden opgesloten.

ILSE DERLUYN

Wie? Coördinator van het Centre for the Social Study of Migration and Refugees (UGent).

Wat? Kinderen in detentie lopen het risico op depressie, angst, posttraumatische stress, slaap- en eetproblemen, gevoelens van hopeloosheid, suïcidegedachten en fysieke klachten.

In het huidige migratiebeleid wordt er duidelijk voor gekozen om de betrokken kinderen en jongeren in de eerste plaats als 'vreemdelingen' te beschouwen

In feite kunnen we kort zijn: alle studies tonen onomstotelijk aan dat de kans groot is dat detentie bij kinderen psychologische problemen veroorzaakt en daarmee ook kan leiden tot problemen in hun ontwikkeling en in hun latere schoolprestaties. Kinderen die in het kader van een migratietraject worden opgesloten, lopen dus een groot risico om ernstige symptomen van depressie, angst en posttraumatische stress te ontwikkelen, alsook slaap- en eetproblemen, gevoelens van hopeloosheid, suïcidegedachten en fysieke klachten. Deze symptomen leiden op hun beurt tot een algemeen slechter functioneren en een slechtere fysieke gezondheid.

Een pas gepubliceerde Australische studie van Karen Zwi en collega's toont aan dat vluchtelingkinderen die werden opgesloten, over de hele lijn veel meer emotionele problemen hebben dan een vergelijkbare groep van jonge vluchtelingen die niet werd opgesloten.

De opsluiting van deze kinderen op zich, hoe 'goed' de opvangcondities ook zijn, heeft een grote negatieve emotionele impact. Hoe langer de duur van de opsluiting, hoe ernstiger de gevolgen, maar ook bij een korte detentieperiode worden er al belangrijke emotionele problemen genoteerd. Bovendien verdwijnen deze problemen niet altijd eens de betrokken kinderen worden vrijgelaten en kan de impact op het kind van lange duur zijn.

Nieuwe trauma's

Uiteraard heeft detentie ook negatieve gevolgen voor de opgesloten volwassenen. Ook de ouders ontwikkelen vaak ernstige lichamelijke en psychologische problemen. Detentie ondermijnt de mogelijkheden van ouders om hun ouderrol op te nemen. Indien een ouder met emotionele problemen kampt, wordt het nog een complexer verhaal – hoewel kinderen van hun ouders scheiden tot nog veel meer trauma leidt (denk maar aan de schrijnende beelden aan de grens tussen Mexico en de Verenigde Staten).

Veel van deze kinderen hebben in hun land van herkomst, onderweg op hun reis of in België zelf al heel wat moeilijke ervaringen meegemaakt. Ze zijn dus al extra kwetsbaar op emotioneel vlak. Opnieuw (vaak compleet onverwacht) uit hun vertrouwde omgeving worden weggehaald, zonder afscheid van klasgenoten en vrienden, is een pijnlijke herhaling van eerdere verlieservaringen. Opnieuw onwetendheid en angst ervaren over wat komt. Vaak ook opnieuw opsluiting ervaren, want velen werden al vastgehouden in detentiecentra in Libië of Griekenland, in omstandigheden waarvan we maar al te goed weten dat die erg problematisch zijn. Nieuwe trauma's die toegevoegd worden aan eerder emotioneel geweld resulteren zo in nog veel meer diep lijden.

De studies waarvan sprake werden uitgevoerd in heel uiteenlopende landen (onder andere het Verenigd Koninkrijk, Australië en Canada) en bij een aantal lag de focus specifiek op gelijkaardige gezinsunits zoals diegene die België nu in gebruik neemt. Dit maakt dat we met een zeer grote aannemelijkheid gelijkaardige gevolgen kunnen verwachten voor de kinderen die nu in ons land worden

opgesloten. Het gebrek aan cijfers voor de Belgische situatie noodzaakt in elk geval een diepgaande en langdurige opvolging en monitoring van deze kinderen.

Internationaal recht

Waarom blijft België – samen met andere landen – dit model toch hanteren, ondanks herhaalde rechterlijke veroordelingen én het uitdrukkelijke verbod op opsluiting van deze vluchtelingen- en migrantenkinderen in internationale verdragen? Waarom blijven we deze kinderen en jongeren blootstellen aan de wetenschappelijk duidelijk aangetoonde negatieve impact van opsluiting en de niet mis te verstane en internationaal gedragen veroordeling ervan door talloze experts en gerenommeerde beroepsgroepen?

In het huidige migratiebeleid wordt er duidelijk voor gekozen om de betrokken kinderen en jongeren in de eerste plaats als ‘vreemdelingen’ te beschouwen en niet als ‘kinderen’. Zelfs als we in deze gesloten gezinsunits de (absoluut noodzakelijke) psychologische ondersteuning aanbieden of voor de kinderen de (absoluut noodzakelijke) mogelijkheid creëren om te spelen, hun dagen enigszins zinvol te vullen en een zekere vorm van onderwijs te krijgen, dan nog is er een meer dan reële kans dat deze opsluiting, hoe kort ook, een negatieve emotionele impact zal hebben.

Kinderen zijn en blijven in de eerste plaats kinderen, ook als ze geen of slechts tijdelijke verblijfsdocumenten hebben. Ook deze kinderen moeten dus in de eerste plaats als kinderen behandeld worden, met respect voor hun fundamentele rechten en in lijn met het internationaal recht, waaronder het Kinderrechtenverdrag.

Indien we als land dus echt kiezen om ook de gezondheid en het welzijn van deze kinderen te vrijwaren en te bevorderen, dan is hen niet meer opsluiten een essentiële stap. Alleen als we kinderen in ons migratie- en vluchtelingenbeleid in de eerste plaats als kinderen zien en hun belang centraal zetten, kunnen we een opvangsysteem creëren dat op lange termijn gezonde en veerkrachtige burgers garandeert. De kennis hebben we al, laten we die ook in de praktijk brengen.

Verschenen op maandag 6 augustus 2018

(/cnt/dmf20250220_95178610)

DE MENING

⊕ Het meest rationele dat je kunt doen, is irrationele dromen koesteren

Is het voorstel om grenzen af te schaffen irrationeel? Alleen als je het bekijkt vanuit het ...

(/cnt/dmf20250219_94830660)

COLUMN

⊕ Moet links dan maar meehuilen met de wolven in het bos?

Hoe moeten politieke tegenstanders van extreemrechts omgaan met conservatisme bij de bevolking, ...

DE MENING

⊕ Er zijn blijkbaar geen grenzen aan het migratiegeweld

Pushbacks zijn illegaal, maar vormen toch de basis van het Europese migratiebeleid, schrijft ...